

Dagsböter för tonåringars lek med laser

Små laserpekare har blivit populära bland ungdomar och används ofta till rena busstreck, som att blända poliser, bussförare, väktare och ambulansförare. Det är numera förbjudet att bära med sig laserpekare på allmän plats, något som två 16-åriga pojkar från Uppsala och en 15-åring från Vallentuna blivit varse. Alla tre har nyligen dömts till dagsböter för brott mot strålskyddslagen.

På Valborgsmässoafton 2010 åkte två poliser runt på olika festplatser i Vallentuna för att hålla koll på de ungdomar som var ute. De åkte i en civil bil men bar polisuniformer och reflexvästar. När de var på väg att lämna en majbrasa på Gustavsudde upptäckte de att någon lekte med en grön laser.

Då de sedan körde därifrån märkte de att lasern riktades in i deras bil. För den polis som körde var det svårt att undvika ljusstrålen, och han tyckte situationen var mycket obehaglig eftersom han visste att "beskjutning" med laser kan ge allvarliga skador.

De hade lokaliserat platsen varifrån belysningen kom och bestämde sig för att leta upp den som använde lasern. Det visade sig vara en 15-årig pojke, som monterat en laserpekare på ett soft-airgun.

Lasern köpt i Thailand

Laserpekaren hade han köpt under en semesterresa i Thailand. Föräldrarna visste om köpet, och hade sagt till honom att man inte ska rikta en laser mot andra personer. Däremot visste varken pojken eller föräldrarna att laserpekaren var av klass 3B, och att det krävs tillstånd från Strålskyddsmyndigheten både för att inneha och använda en sådan laserpekare på allmän plats.

15-åringen åtalades för brott mot strålskyddslagen och för hot mot tjänsteman. Den polis som blivit belyst av lasern begärde dessutom 5 000 kronor i skadestånd.

Attunda tingsrätt fällde pojken för brott mot strålskyddslagen, och dömde honom till 30 dagsböter á 50 kronor. Man godtog dock hans förklaring att det inte varit meningen att lysa på bilen med laserpekaren, och att han aldrig medvetet skulle rikta lasern mot någon person. Därför ogillades åtalet i den del som gällde hot mot tjänste-

man/olaga hot, och därmed också kravet på skadestånd.

Åklagaren överklagade och yrkade att hovrätten skulle döma pojken även för olaga hot till ett strängare straff, i första hand ungdomstjänst.

Svea hovrätt konstaterar att det är klarlagt att pojken uppsätligen under några sekunder riktat laserpekaren mot föraren av bilen. Men hovrätten anser att han handlat i ungdomligt oförstånd utan tanke på hur personerna i bilen skulle uppfatta det hela, och att han avslutat pekandet så snart han insett att det var fel. Därför döms han inte för olaga hot, utan tingsrättens dom står fast.

Lyste mot garage

Fallet med de båda 16-åringarna från Uppsala är mer odramatiskt. Den 8 juli förra året var de tillsammans med några kamrater på väg mot stadsdelen Kvarngärdet i centrala Uppsala. De hade med sig en laserpekare och lyste mot ett garage de passerade och upptäcktes då av en polispatrull.

Laserpekaren beslagtogs och skickades för effektmätning. Det visade sig att den beslagtagna laserpekaren var en laserpekare i laserklass 3B eller 4, och krävt tillstånd från Strålsäkerhetsmyndigheten.

16-åringarna hade (naturligtvis) inget tillstånd, och åtalades därför för brott mot strålskyddslagen.

Uppsala tingsrätt godtog deras uppgift om att de varken haft kunskap om laserpekare eller de gränsvärden som avgör om innehavet är tillståndspliktigt. Men det hjälpte inte.

Genom att inte ta reda på vad som gäller i fråga om tillståndsplikt hade 16-åringarna varit oaktsamma. Innehavet var inte att se som sådant ringa innehav som är straffritt, även om den ene 16-åringen haft laserpekaren bara en kort stund och batterierna var dåliga.

En av pojkarna dömdes till 30 dagsböter á 50 kronor. Den andre, som även gjort sig skyldig till två fall av olovlig körning, dömdes till 60 dagsböter á 50 kronor.

Den senare överklagade domen för brott mot strålskyddslagen, men Svea hovrätt är

lika obeveklig som tingsrätten. Okunskap friar inte från ansvar. Det hade funnits flera olika sätt att ta reda på vad som gällde beträffande tillståndsplikten, 16-åringen hade inte utnyttjat någon av dem konstaterar hovrätten. Han har därför varit oaktsam i straffrättslig mening, och gärningen kan inte ses som ringa. Tingsrättens dom med 60 dagsböter står fast.

Okynnesattacker ökar kraftigt

Starka handhållna lasrar är lätta att köpa i handeln, på Internet och vid utlandsresor. Kravet på tillstånd för innehav av laserpekare med en effekt över 5 milliwatt infördes 1 februari 2009. Bakgrunden var flera incidenter där framför allt poliser attackerats.

Den bländning som kan uppstå vid en laserattack på kilometeravstånd är en mycket allvarlig fara till exempel i trafiken. På kortare avstånd, upp till drygt 30 meter, finns även risk för permanenta ögonskador. Vem som helst kan utsättas för en laserattack, men det är främst poliser, väktare och yrkesförare som har drabbats. Lärare är enligt Arbetsmiljöverket en annan utsatt yrkesgrupp.

Kravet på tillstånd har inte hjälpt, antalet anmälda okynnesattacker med laser mot yrkesarbetare har femdubblats under 2010. Även privatpersoner har drabbats.

I december beslöt därför fem myndigheter; Arbetsmiljöverket, Konsumentverket, Strålsäkerhetsmyndigheten, Polisen och Tullverket, att agera gemensamt för att stoppa den oroväckande utvecklingen.

Man ska bland annat

- prioritera tillsynen av dem som förser marknaden med starka handhållna lasrar
- informera elever, lärare och föräldrar om riskerna
- informera utlandsresenärer om regler och risker, eftersom många starka handhållna lasrar köps utomlands.

Strålsäkerhetsmyndigheterna i Sverige, Norge, Finland och Island har dessutom föreslagit att EU ska införa ett förbud mot import, användning och innehav av starka handhållna lasrar.

Läs mer:

- Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om lasrar, SSMFS 2008:14.
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter om artificiell optisk strålning, AFS 2009:7.

Otydligt krav skäl att undanröja miljonvite

I oktober 2008 krävde Arbetsmiljöverket i Stockholm att Södertälje kommun skulle omlokalisera två enheter inom socialtjänsten så att personalen kunde arbeta utan att utsättas för våld- eller hotsituationer. Till kravet var kopplat ett vite på 2 miljoner kronor. Nu har Förvaltningsrätten undanröjt Arbetsmiljöverkets beslut – det var alldeles för otydligt.

I juli 2008 inspekterade Arbetsmiljöverket två socialtjänstkontor på Björnövägen i Hovsjö centrum. Detta sedan ett skyddsombud uppmärksammat verket på flera incidenter med hot och våld mot personalen.

Vid inspektionen framkom att handläggarna ofta har haft svårt att utföra sin myndighetsutövning då de utsatts för olika slag av hot och trakasserier, speciellt från vissa ungdomsgång i området. En vanlig situation som kan leda till att hot- och våldshändelser inträffar är när beslut fattas om omhändertagande och omplaceringar av barn och ungdomar, konstaterade Arbetsmiljöverket.

En socialsekreterare hade också utsatts för ett allvarligt hot av en anhörig till en omhändertagen minderårig. Den anhörige hotade då att skära halsen av henne.

Efter den händelsen genomförde kommunen omedelbart en rad åtgärder för att trygga socialsekreterarnas säkerhet i området. Bland annat togs beslut om att socialsekreterarna inte fick gå ensamma i centrum, inte gå ensamma till garaget eller till buss från eller till Hovsjö. De fick heller inte göra hembesök i Hovsjö. Man anlät också väktare för att skydda de anställda.

Långtgående åtgärder, men enligt Arbetsmiljöverket ändå inte ”tillräckliga för att säkerställa att de anställda får en åtminstone ur våld- och hotsynvinkel acceptabel arbetsmiljö”.

Verkets bedömning var att placeringen av socialtjänstens kontor i Hovsjö inte var lämplig ur arbetsmiljösynpunkt. Därför fick Södertälje kommun ett föreläggande med vite på 2 miljoner kronor. Kravet var att kommunen senast 30 oktober 2009 skulle lokalisera arbetsplatserna ”gällande socialtjänstens Barn- och ungdomsenhet och Ungdoms- och familjeeheten i Hovsjö så att personalen kan arbeta utan att behöva utsättas för våld eller hotsituationer”.

Kommunen överklagade beslutet. Man påpekade bland annat att beslutsformuleringen är oklar och att verksamheten är känslig oavsett var den är lokaliserad. Att flytta en hel kommunal verksamhet på grund av vad som händer runtomkring är inget alternativ.

Arbetsmiljöverket stod fast vid sin bedömning. De två socialtjänstkontoren är belägna i en miljö som för personalen upplevs som högst otrygg. Kravet på omlokalisering lämnar självfallet ingen garanti för att problemen med hot och våld upphör, men åtgärden kommer med största sannolikhet bygga in en tröskel (den omständighet det innebär att ta sig till ett annat område än det man bor och dagligen vistas i) för de som står för hoten och trakasserier.

Förhållandena i området, och den utsatthet det innebär för personalen, bedöms som exceptionella och motiverar en omlokalisering förklarade Arbetsmiljöverket i ett yttrande till Förvaltningsrätten.

Det är anmärkningsvärt att Arbetsmiljöverket kan påstå att förhållandena i Hovsjö är exceptionella och motiverar en omlokalisering gennämde Södertälje kommun. Hovsjö är en stadsdel där många människor både bor och verkar och kommunen har även personal som arbetar till exempel i skolan och hemtjänsten i Hovsjö. Samtliga verksamheter kan inte flytta från Hovsjö på grund av utemiljön.

Förvaltningsrätten i Stockholm tar inte ställning till förhållandena i Hovsjö, om de är exceptionella eller inte och vad det kan få för konsekvenser.

I stället riktar man in sig på hur Arbetsmiljöverket formulerat sitt krav på Södertälje kommun, att vid vite om 2 miljoner kronor senast 30 oktober 2009 ha omlokalisera två socialtjänstkontor i Hovsjö så att personalen kan arbeta utan att behöva utsättas för våld eller hotsituationer.

Med hänvisning till en kammarrättsdom från i höstas (Tema Arbetsmiljö nr 10/2010) konstateras att:

”Förelägganden av detta slag måste vara precist utformade så att det står klart vad den som föreläggandet riktar sig emot ska vidta för åtgärder för att undgå att erlagga vitesbeloppet”.

Enligt Förvaltningsrättens bedömning ”är det aktuella föreläggandet så pass omfattande och samtidigt oprecist till sin lydelse att kraven på tydlighet inte kan anses vara uppfyllda”. Därför undanröjs Arbetsmiljöverkets beslut.

Det betyder emellertid inte att man efter 2,5 år är tillbaka på ruta ett, att problemen med hot och våld på socialtjänstkontoren i Hovsjö är fortsatt olösta. Vid sidan av det rättsliga har en hel del hänt berättar skyddsombudet Eva Jonehed-Sellgren.

– Det finns omfattande säkerhetssystem för att klara hot och våld, och ett utbrett säkerhetstänkande.

– Vi håller dessutom som bäst på att planera för en flytt av de båda kontoren. Det är en tanke som funnits en längre tid, och Arbetsmiljöverkets föreläggande kanske satte fart på det hela. Att föreläggandet fallit betyder därför inget för tillfället. Vi är nu med i den här processen, och kommer att jobba vidare med flyttplanerna tillsammans med arbetsgivaren.

Läs mer:

- Förvaltningsrätten i Stockholm, mål nr 10574-10.
- Kammarrätten i Stockholm, mål nr 8078-09.

Värnpliktig föll tio meter – befälet får böta

En värnpliktig soldat föll tio meter under en firningsövning, och skadade ryggen och ena foten. Det ansvariga befälet/övningsledaren har nu fått ett strafföreläggande med dagsböter för arbetsmiljöbrott.

Olyckan inträffade 16 april 2009 i gymnastikhallen på jägarbataljonen i Arvidsjaur. Övningsledaren la till ett extra moment utanför övningsplanen.

En värnpliktig skulle hoppa tio meter medan en kamrat var så kallad bottensä-

rare och skulle bromsa fallet från marken. Bottensäkraren var inte beredd på det slack som uppstod på linan vid uthoppet, och kamraten föll därför handlost i golvet. Han bröt höger fotled och fick en kotkompresion.

Olyckan anmäldes till Arbetsmiljöverket, som gjorde en anmälan till åklagare.

Kammaråklagare Christer B Jarlås vid Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål i Östersund konstaterar nu att övningsledaren av oaktamhet orsakat den värnpliktinges skador.

Oaktamheten har bestått i att övningsledaren genomfört en övning som inte

fanns med i övningsplanen och trots att han själv var skadad (ena armen i gips efter en operation) och hade minskade röstresurser på grund av en förkylning.

De båda värnpliktiga som genomförde övningen hade fått otillräckliga instruktioner. Dessutom brast det i riskanalys för övningen.

”Utifrån rådande förhållanden borde övningen inte ha genomförts på aktuellt sätt” påpekar Jarlås.

Övningsledaren har därför fått, och godkänt, ett strafföreläggande med 80 dagsböter för arbetsmiljöbrott genom vållande till kroppsskada.

Byggde och rev asbest på Mönsterås bruk utan arbetsmiljöplan

Södra Cell AB utförde under hösten 2006 byggnadsarbeten på sin fabrik i Mönsterås.

Arbetena innefattade risk för fall över två meter, och rivning av asbest. Därmed skulle en arbetsmiljöplan ha upprättats och funnits tillgänglig innan arbetsplatsen etablerades.

Men någon arbetsmiljöplan upprättades inte, och fanns fortfarande inte upprättad och tillgänglig när Arbetsmiljöverket inspekterade arbetsplatsen 7 februari 2007.

Därför gjorde verket en anmälan om misstänkt brott mot arbetsmiljölagen, och den har nu, sent omsider, resulterat i att Södra Cell AB fått ett strafföreläggande med företagsbot på 25 000 kronor.

20 000 i företagsbot för obesiktad bakgavelhiss

Vid inspektion vid Willys varumottag i Luleå den 28 juni 2010 kunde Arbetsmiljöverket konstatera att Svensk Logistik & Uthyrning AB i Överkalix använde en bakgavelhiss på en distributionsbil.

Bakgavelhissen hade inte genomgått återkommande besiktning i enlighet med gällande bestämmelser, och därför gjordes en anmälan till åklagare.

Anmälan har nu lett till att Svensk Logistik & Uthyrning AB fått en företagsbot på 20 000 kronor för brott mot arbetsmiljölagen. Företaget har godkänt strafförelägandet.

Fönsterputsare anmälde inte anställds olycka i tid

Den 30 januari 2008 skadade sig en anställd hos Haynes Fönsterputsning i samband med fönsterputsning i göteborgsstadsdelen Askim. Företaget missade att utan dröjsmål underrätta Arbetsmiljöverket om olycksfallet, och har därför fått ett strafföreläggande med företagsbot på 10 000 kronor för brott mot arbetsmiljölagen.

Haynes Fönsterputsning har godkänt strafförelägandet.

Krossbolag får företagsbot för missad kvartsmätning

Sjöbergs Kross AB bedriver verksamhet i Borensberg där man bland annat sorterar sand och krossar grus och grövre stenar till sand. Det betyder kvartshaltigt damm, och krav på att genomföra expositions-mätningar.

Men vid en kontroll visade det sig att företaget inte gjort någon föreskriven mätning av kvarts.

Därför har man nu fått, och godkänt, ett strafföreläggande med företagsbot på 10 000 kronor för brott mot arbetsmiljölagen.

Okunskap är ingen ursäkt

Att inte ta reda på vilka skyldigheter man har som byggherre är oaktsamt och medför ansvar enligt arbetsmiljölagen konstaterade Hovrätten över Skåne och Blekinge, och dömde Helsingborgs Gods-Service AB att betala företagsbot. Domen överklagades, men Högsta domstolen anser inte att det finns skäl att bevilja prövningstillstånd.

Med början i november 2006 lät Helsingborgs Gods-Service AB uppföra en lagerbyggnad i Ängelholm. Men trots att man både skulle arbeta på tak och hantera tunga byggelement upprättades ingen arbetsmiljöplan.

Därför väckte kammaråklagare Lotten Loberg vid Rema åtal och yrkade att bolaget skulle åläggas en företagsbot på 25 000 kronor.

Helsingborgs Gods-Service medgav att det inte funnits någon arbetsmiljöplan, men ville inte acceptera kravet på företagsbot. Det var den entreprenör som svarade för bygget som skulle ha upprättat arbetsmiljöplanen ansåg man och hänvisade till det kontrakt som skrivits mellan parterna. I andra hand hävdade bolaget att man inte känt till att bygget omfattade sådana moment som medförde att det skulle ha upprättats en arbetsmiljöplan.

Helsingborgs tingsrätt ogillade åtalet.

Visst skulle bolaget ha upprättat en arbetsmiljöplan. Det kontrakt man åberopade gav inget stöd för påståendet att entreprenören åtagit sig att sköta detta. Så långt höll tingsrätten med åklagaren.

Men enligt tingsrätten så kunde inte åklagaren visa att bolagets företrädare eller någon annan anställd ”har eller borde ha

insett att det förelåg sådana riskmoment som grundar en skyldighet att upprätta en arbetsmiljöplan”. Därför var det inte bevisat att det begåtts något brott inom bolagets näringsverksamhet, och därmed kunde det heller inte bli tal om företagsbot.

Lotten Loberg överklagade till hovrätten, som hade en helt motsatt syn på det så kallade subjektiva rekvisitet. Att byggherren varken kände till kravet på arbetsmiljöplan eller att bygget innefattade risk för fall över två meter samt arbete med tunga byggelement må vara en förklaring men är ingen ursäkt. Inte heller att han trodde att entreprenören skulle sköta allt.

Att ingen inom bolaget ”tagit reda på vad som ålegat Helsingborgs Gods-Service i egenskap av byggherre måste emellertid enligt hovrättens mening bedömas som oaktsamt”. Hovrätten dömde därför bolaget att betala den yrkade företagsboten på 25 000 kronor (Tema Arbetsmiljö nr 9-10/2009 och 4/2010).

Bolaget överklagade till Högsta domstolen. Man ville i första hand att yrkandet om företagsbot skulle avvisas, enligt tingsrättens resonemang om att ingen i bolaget ”har eller borde ha insett att det förelåg sådana riskmoment som grundar en skyldighet att upprätta en arbetsmiljöplan”. I andra hand ville man att företagsboten skulle sättas ned till 12 500 kronor.

Högsta domstolen konstaterar nu att det inte kommit fram några skäl att meddela prövningstillstånd. Därmed står hovrättens dom fast, och Helsingborgs Gods-Service ska betala 25 000 kronor i företagsbot för brott mot arbetsmiljölagen.

Läs mer:

- Högsta domstolen, mål nr B 1988-10.
- Hovrätten över Skåne och Blekinge, mål nr B 2587-09.

Företagsbot för fall från järnvägsvagn

En driftoperatör föll under lastningsarbete från en brygga på en järnvägsvagn och ner på marken. Fallet har nu lett till att arbetsgivaren, Nordkalk AB, fått ett strafföreläggande med företagsbot på 100 000 kronor.

Det var den 29 oktober 2008 som driftoperatören arbetade med att lasta kalk från silo till järnvägsvagnar vid Nordkalks anläggning på Svartövägen i Luleå. Han föll då från en järnvägsvagn och ner på marken.

Fallet på cirka fyra meter orsakade spricka på bröstbenet, skada på ett revben, hoptryckt lungpets och blånader. Driftoperatörens skador ledde till en månads sjukskrivning.

Personal vid Nordkalk som haft ett särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten har av oaktsamhet orsakat driftoperatörens skador hävdar kammaråklagare Stig Andersson vid Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål i Östersund.

Man har på flera sätt brustit i det förebyggande arbetsmiljöarbetet. Bland annat genom att man inte tillräckligt riskbedömt arbetsuppgiften vid lastningen av järnvägsvagnar och inte fritt platsen med erforderliga skyddsanordningar i form av till exempel skyddsräcke eller säkerhetsbälte med lina.

Nordkalk har därför fått ett strafföreläggande med företagsbot på 100 000 kronor för arbetsmiljöbrott genom vållande till kroppsskada. Nordkalk har godkänt strafförelägandet.

Personlyft i containerkorg tillåts även i fortsättningen

Att arbeta inifrån containerkorg är det säkraste sättet att hantera vridlås. Därför gör Arbetsmiljöverket nu varaktigt tummen upp för metoden.

Godkännandet finns i de reviderade föreskrifterna om tillfälliga personlyft med kranar och truckar (AFS 2010:3) som träder i kraft den 1 februari i år.

Med de gamla reglerna hade man bara fått använda korgarna fram till den 1 juli 2015. Under tiden hade inga nya fått tas i bruk. Men med de nya reglerna får korgarna ett liv bortom detta datum (se Tema Arbetsmiljö nr 6/2010).

Nu gäller bland annat detta:

- Personer får bara lyftas i containerkorg när de ska montera eller demontera vridlås och andra containersurringar.
- Det räcker inte med att fästa korgen i

Det blir personlyft med containerkorgar även i framtiden. Här plockar Peter Swärd i Helsingborg twistlocks från en sådan korg.
Foto: Ann-Catrin Elland, Helsingborgs Hamn AB

containerokets vridlås, utan den ska också säkras mekaniskt med exempelvis kättingar som fästs med krokar eller schacklar i okets hörn. Detta som en gardering mot glömska och missgrepp från kranföraren.

- Korgen ska vara konstruerad så att allt arbete kan göras inifrån den.

• Kranar, ok och containerkorgar som används inom samma hamnområde får gruppbesiktigas. Det innebär, att varje del besiktigas för sig. Är delarna sinitsemellan kompatibla kan de sedan fritt användas i olika kombinationer utan ytterligare besiktning.

Stora Enso får företagsbot på 750 000 efter dödsolycka på Ala sågverk 2008

Stora Enso Timber AB döms att betala företagsbot på 750 000 kronor för en olycka på Ala såg i Ljusne då en mekaniker dödades. Företaget har brustit i fråga om riskbedömning och instruktioner hävdar Hudiksvalls tingsrätt.

Den 29 januari 2008 höll en skiftmekaniker och en elektriker på med felsökning på en kedjetransportör vid intaget till plankjusteringsverket. Transportören hade fastnat i sitt övre läge.

Reparatörerna hade gjort flera försök att köra ner transportören, men motorskyddet löste hela tiden ut. De beslöt sig då för att provköra motorn helt obelastad, och koplade därför bort drivkedjan.

Direkt när låset på drivkedjan lösgjordes gick den ett ton tunga transportören mycket snabbt tillbaka till sitt nedre läge. Elektrikern såg vad som var på gång och hann precis hoppa undan. Mekanikern som stod på knä eller på huk upptäckte aldrig faran och fick huvudet fastklämt. Han avled av de skador som han fick.

Kammaråklagare Christer B Jarlås vid Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål i Östersund hävdade att personal vid Stora Enso Timber med ansvar för Ala sågverk av oaktsamhet orsakat dödsfallet.

Stora Enso hade inte sett till att maskinen varit så beskaffad att den gett betryggande säkerhet mot ohälsa eller olyckfall. Trots att tillverkaren angett i sin riskbedömning att maskinen måste säkras mekaniskt eller förses med ett mekaniskt stopp innan service och underhåll görs har sådan utrustning inte funnits tillgänglig eller monterad och instruktioner/rutiner för hur detta skulle göras har helt saknats.

Stora Enso hade inte heller tillräckligt undersökt riskerna med den aktuella maskinen och arbetsuppgiften och förebyggt dem hävdade åklagaren.

Stora Enso nekade till brott. Det hade gjorts en riskbedömning. Det hade funnits utrustning för att säkra transportören. Personal hade utbildats på maskinen och det hade funnits instruktioner. Om den omkomne mekanikern följt instruktionerna och gängse rutiner för mekanisk säkring hade olyckan inte inträffat.

Hudiksvalls tingsrätt konstaterar att bolaget inte gjort någon undersökning eller riskbedömning av maskinen, ”i vart fall har inte någon sådan dokumenterats”. Det har varit oaktsamt att inte göra någon sådan riskbedömning, och inte förse transportören med skyltar eller annan uppmärkning om att maskinen skulle säkras mekaniskt anser tingsrätten.

Oaktsamheten har orsakat mekanikerns död. Stora Enso Timber döms därför att betala företagsbot för arbetsmiljöbrott med vållande till annans död.

”Enligt tingsrättens bedömning har brottsligheten i det nu aktuella fallet inneburit en fara vid underhåll och service men ej vid ordinarie arbete. Underlåtenheten kan inte ses som en systematisk brottslighet utan det är snarare fråga om en enstaka överträdelse”. Därför sätts företagsboten till 750 000 kronor istället för 1 500 000 kronor som åklagaren yrkat på.

Läs mer:

- Hudiksvalls tingsrätt, mål nr B 344-10.

Rörig delegation friar politiker och skolchef från ansvar för 16-åringars skada vid APU

Skolan är ansvarig för att arbetsplatsförlagd utbildning (APU) bedrivs i enlighet med arbetsmiljölagstiftningen. Det slår Kalmar tingsrätt fast efter en olycka där en 16-årig praktikant skadades svårt. Ändå frias den skolpolitiker och den skolchef som åtalats för arbetsmiljöbrott. Bristerna i fråga om rutiner och delegation var så stora att det straffrättsliga ansvaret anses ha legat kvar på kommunfullmäktige.

I november 2007 arbetade en 16-årig elev vid Vimmerby gymnasium, båtbyggarskolan i Storebro, på den enskilda firman U. Ulestedt Möbler och Båtprodukter i Kalmar. Han var på företaget som ett led i sin APU, en praktik som är obligatorisk för gymnasieskolans yrkesinriktade program.

När 16-åringen arbetade med en bredbandsputs fastnade han med båda händerna mellan arbetsstycket och putsmaskinens inmatningsrullband. Skadorna blev omfattande och allvarliga; bland annat fick han på högerhanden kött och vävnader bortslitna på pek- och långfingret och krosskador på ringfingret, och på vänsterhanden fick han brott på pekfingret och klämskador på alla fingrar. På grund av skadorna tvingades eleven avbryta sin utbildning till båtbyggare.

Arbetsmiljöverket konstaterade allvarliga säkerhetsbrister på putsmaskinen. Dessa brister var den direkta orsaken till olyckan.

Det fanns också andra, indirekta orsaker.

Redan drygt ett år före olyckan inspekterade Arbetsmiljöverket gymnasiet och

kontrollerade om det fanns rutiner för introduktion och handledning för eleverna samt för hur arbetsuppgifter och praktikplatser valdes. En checklista från skolan visade att man hade sådana rutiner.

Men det stämde inte. Det visade sig efter olyckan tvärtom att skolan saknade rutiner för det mesta: För att välja lämpliga praktikplatser, för att se till att elever på APU står under direkt handledning av särskild instruktör, för gemensam planering för skola och arbetsplats samt för att handledaren har god kännedom om arbetet, riskerna och minderåriga.

Kammaråklagare Kennert Andersson vid Riksenheten för miljö- och arbetsmiljöbrott i Växjö åtalade snickerifirmans ägare för arbetsmiljöbrott, och yrkade att firman skulle betala 100 000 kronor i företagsbot.

Dessutom åtalade han en politiker och en hög tjänsteman för arbetsmiljöbrott. Ordföranden i barn- och ungdomsnämnden samt, den nu pensionerade, förvaltningschefen vid barn- och ungdomsförvaltningen hade enligt åklagaren tillsammans eller var för sig uppsåtligen eller av oaksamhet låtit bli att organisera arbetsmiljöarbetet med fungerande regler och rutiner. Därigenom var även de skyldiga till att av oaksamhet ha orsakat 16-åringens skador (Tema Arbetsmiljö nr 13/2009).

Åklagaren hävdade att snickerifirmans ägare gjort sig skyldig till arbetsmiljöbrott i fyra olika avseenden. Han hade inte sett till att 16-åringen arbetade under ledning och tillsyn av någon lämplig person. Det saknades tillfredsställande rutiner för hur minderåriga skulle introduceras och handledas. Maskinen hade inte undersökts och riskbedömts och den saknade betryggande säkerhetsanordningar.

Kalmar tingsrätt friar ägaren på de två första åtalspunkterna, och faller honom på de två sista. ”Brotten mot arbetsmiljölagstiftningen har inte skett i vinningssyfte eller varit satta i system utan förefaller mera ha skett av okunskap om riskbedömning och slentrian eftersom ingen incident inträffat tidigare vid bredbandsputsmaskinen”, konstaterar tingsrätten. Ägaren har heller inte haft någon ersättning för att han tagit emot APU-elever, utan det har tvärtom inneburit en kostnad. Därför sätts företagsboten till 50 000 kronor. Han ska dessutom betala skadestånd till den skadade eleven.

De båda andra åtalade, politikern och förvaltningschefen, frias helt. Tingsrättens dom i den delen är en enda lång lista över brister och tillkortakommanden, skolan har på flera sätt brutit mot arbetsmiljöreglerna. Det straffrättsliga ansvaret för detta bärs dock inte av de åtalade anser tingsrätten.

Det yttersta ansvaret för arbetsmiljön ligger, i Vimmerby och annorstädes, på kommunens fullmäktigeförsamling. De oklarheter, den röra, som funnits i fråga om delegation eller eventuell delegation gör att det straffrättsliga ansvaret för arbetsmiljöbrott låg kvar hos kommunfullmäktige när olyckan inträffade konstaterar tingsrätten.

Men eftersom inte fullmäktige åtalats, varken enskild ledamot eller församlingen i sin helhet, så blir det snickeriägaren ensam som får bära ansvaret för olyckan.

Sista ordet är dock ännu inte sagt i målet, såväl snickeriägaren som åklagaren har överklagat domen.

Läs mer:

- Kalmar tingsrätt, mål B 3564-09.

Hovrätt fastställer ställningsbyggares dom

När byggnadsställningens sidoskyddsräcke släppte föll en man till marken och skadade sig svårt. Attunda tingsrätt dömde två män som monterat byggnadsställningen för vållande till kroppsskada. De hade varit oaksamma och deras oaksamhet hade orsakat olyckan. Svea hovrätt har nu fastställt domen.

I oktober 2007 lät en fastighetsägare byggfirman Jim Bygg AB utföra renoveringsarbeten på sitt hus i Tynningö. Fastighetsägaren hade gett Sture Lundqvist Ställningsbyggare AB i uppdrag att montera en byggnadsställning, vilket företagets

ägare gjorde med hjälp av en annan person med egen firma.

Så snart ägaren till Jim Bygg såg ställningen klagade han på att den var dåligt förankrad i huset och instabil och stod för nära huset. Dagen efter rättade ställningsbyggarna till felen. Därefter gick ägaren upp på ställningen. Då släppte sidoskyddsräcket från sitt övre fäste och föll tillsammans med ägaren 2,6 meter ner till marken.

Mannen fick bland annat brott på vänster skulderblad, åtta revben och en ländkota. Han stelopererades och är fortfarande helt sjukskriven.

Ställningsbyggarna åtalades och dömdes i tingsrätten till vardera 100 dagsböter.

Domen överklagades, men Svea hovrätt konstaterar liksom tingsrätten att sido-

skyddsräcket inte var monterat på rätt sätt. Och det finns ett klart orsakssamband mellan den bristfälliga monteringen av sidoskyddsräcket, och den bristande kontrollen, och de skador ägaren till Jim Bygg AB ådrog sig.

Hovrätten gör samma bedömning som tingsrätten i fråga om brottsrubricering och bötesstraffens storlek, och fastställer tingsrättens dom också i den del som gäller skadestånd till den skadade mannen.

Läs mer:

- Svea hovrätt, mål nr B 5807-10.
- Attunda tingsrätt, mål B 7354-09.

Villkorlig dom, dagsböter och företagsbot för olycka där 26-årig snickare dödades

En platschef vid NCC har dömts till villkorlig dom och 80 dagsböter för en 26-årig snickares död under byggnadsarbeten vid Centrallasarettet i Västerås 2009. Arbetsgivaren NCC döms att betala företagsbot på 400 000 kronor.

NCC Construction Sverige AB hade 2007 fått i uppdrag av Landstinget i Västmanland att uppföra en ny vård- och bassängbyggnad på Centrallasarettets område. Bygget, som skulle starta sommaren 2008 och vara färdigt den 1 oktober 2010, omfattade två källarplan och sju våningsplan ovan jord.

Sommaren 2008 startade bygget med att NCC rev en befintlig gammal byggnad och gjorde schaktarbeten. Arbetet fortskred sedan med tillverkning av grundplatta och uppförande av källarplanen.

Vid arbetet med källarplanen monterades ett stort antal 1,9 ton tunga betongpelare. När en pelare skulle sättas på plats skruvades en fast, gängad ögla i hålet på toppen. Därefter restes pelaren upp med hjälp av en lyftkran och en kätting, fördes i sidled till den plats där den skulle stå varefter den sänktes ned på ett stag. Sedan säkrades pelaren med två snedstag.

Inga tidigare incidenter

När pelaren slutligt kommit på plats byggdes en träram runt den nedtill. Träramen fylldes sedan med betong. Arbetet med att resa pelarna, få dem på plats på stagen och säkra dem sköttes av två byggnadsarbetare tillsammans med en kranförare. Arbetet med att bygga träramar runt pelarna sköttes av två snickare.

Arbetet med pelarna flöt på utan några som helst incidenter. Den 5 februari 2009

hade man rest och gjort klart ett sjuttio-tal pelare. På eftermiddagen den dagen skulle ännu en pelare monteras. Pelaren hade rests, förts i sidled men inte säkrats. Plötsligt brast lyftöglan. Pelaren ramlade och träffade en 26-årig snickare som skadades så svårt att han dog.

Den 31 mars 2010 åtalades platschefen för bygget, och hans arbetsgivare NCC. Åklagaren hävdade att platschefen brustit i fyra avseenden:

- Han hade inte valt lyftredskap med hänsyn taget dels till den last som skulle hanteras, dels till vilka lyftöglor som skulle användas.
- Han hade inte valt arbetstagare för montage av pelarna som hade tillräckliga kunskaper att bedöma lyftöglornas begränsningar.
- Han hade inte instruerat dem som utförde monteringen av pelarna hur arbetet skulle utföras på ett säkert sätt.
- Han hade inte sett till att riskområdet runt lyftet spärrades av vilket ledde till att den omkomme kom in i riskområdet.

Västmanlands tingsrätt avfärdar de tre sista punkterna. Även om platschefen i något avseende varit oaktsam så hade inte denna oaktsamhet orsakat dödsolyckan.

Platschefen fälls dock på den första punkten. AB Strängbetong, som levererade betongpelarna, skickade inte med några lyftöglor som skulle användas vid lyften. Däremot montageanvisningar och en konstruktionsritning. Av dessa framgick att pelarna vägde 1,9 ton, att de skulle lyftas med wirelyft i ingjutet skruvfäste i pelartoppen och att lyftöglorna skulle ha gängstorlek M20.

När NCC sedan köpte in lyftöglor utgick man enbart från gängstorleken, och missade att öglorna enligt märkning var avsedda att användas för lyft av last som vägde högst 1,2 ton.

Tingsrätten konstaterar att platschefen, och hans arbetsledare, felaktigt utgick från att varje ögla som hade gängstorleken M20 skulle vara tillräckligt stark för att kunna användas vid pelarlyften. "Även med beaktande av att informationen från AB Strängbetong kanske inte var den bästa så måste det sägas att det var oaktsamt av /platschefen/ att göra den missbedömningen".

Platschefen döms därför för arbetsmiljöbrott till villkorlig dom och 80 dagsböter.

Seriöst arbetsmiljöarbete

NCC döms att betala företagsbot. Åklagaren hävdade 1) att bolaget inte gjort vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten och 2) att brottet har begåtts av person som haft ett särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten.

Den första punkten underkänner tingsrätten, brottet kan inte förklaras med några bristande rutiner eller kontroller eller alltför allmänt hållna regler eller instruktioner hos NCC. "Tvärtom synes NCC bedriva ett mycket seriöst arbetsmiljöarbete i syfte att förhindra att olyckor av aktuellt slag inträffar".

Däremot har onekligen platschefen haft ett särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten, och därför blir det i alla fall företagsbot. Åklagaren hade yrkat på 2 miljoner i företagsbot, men det beloppet anser tingsrätten vara alldeles för högt. Företagsboten sätts istället till 400 000 kronor.

NCC döms dessutom att betala 25 000 kronor vardera i skadestånd till fyra av den omkomnes närmaste släktingar.

Läs mer:

- Västmanlands tingsrätt, mål nr B 3405-09.

Företagsbot för LB Hus efter ras i rörgrop

I juni 2008 rasade jordmassor över en anläggningsarbetare, anställd av LB Hus AB i Bromölla. Efter olyckan upptäcktes en rad brister i företagets arbetsmiljöarbete, brister som nu resulterat i ett strafföreläggande med företagsbot på 350 000 kronor.

Olyckan skedde då anläggningsarbetaren, med hjälp av en grävmaskinist, skulle lägga rör i en grävd grop vid ett villabygge i Helsingborg. Det var trångt intill gropen, eftersom två träd stod på varsin sida om

den. Därför hade uppgrävda jordmassor lagts nära kanten till den 1,7 meter djupa gropen, som bara var 0,5 meter bred nertill och 1 meter bred upptill.

Vid raset täcktes anläggningsarbetaren upp till höfterna av jordmassor. Han räddades av grävmaskinisten, men ådrog sig brott på bäckenet och på en ländkota.

LB Hus anmälde inte olyckan till Arbetsmiljöverket, som först i november samma år fick reda på den.

LB Hus, som hade samordningsansvaret för bygget, har nu fått ett strafföreläggande på 350 000 kronor i företagsbot för arbetsmiljöbrott och brott mot arbetsmiljölagen.

Enligt kammaråklagare Lotten Loberg vid Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål hade företrädare för bolaget av oaktsamhet

- inte riskbedömt gräv- och rörlägningsarbetet,
- inte anpassat arbetsmiljöplanen med hänsyn till rasrisken,
- inte förebyggt olyckan genom att instruera om hur schaktsidorna skulle säkras (genom tillräcklig släntlutning eller stöd) samt var jordmassorna skulle läggas och
- inte anmält olyckan till Arbetsmiljöverket.

LB Hus har godkänt strafförelägandet.

Problemen fortsätter på Scanslakteri

Motsättningarna beträffande arbetsmiljön på Scans slakteri i Kristianstad trappas upp. Nu har ytterligare en begäran om ingripande skickats till Arbetsmiljöverket.

I december skickade huvudskyddsombudet Peter Ekström en så kallad 6:6a-framställan till Arbetsmiljöverket. Då handlade det om hastigheten på den nya slaktlinjen för grisar, om "enorm stress på grund av det extremt höga tempot och dessutom usla ergonomiska förutsättningar".

Arbetsgivaren hade till en början gått med på att sänka takten något, från 720 till 675 grisar i timmen. Det tillsattes också en arbetsgrupp som skulle se över problemen.

När Scan sedan "körde över" arbetsgruppen och höjde takten på slaktlinjen till 695 grisar i timmen begärde Peter Ekström ett ingripande från Arbetsmiljöverket.

Nu har ett annat skyddsombud på Scan vänt sig till Arbetsmiljöverket med en begäran om åtgärder. Den här gången handlar det om styckningen, och utkörning av så kallade julgranar (ställningar med krok som går i banor i taket).

Granarna är dåligt underhållna och därför extremt tungrullade påpekar skyddsombudet i skrivelsen till Arbetsmiljöverket.

"Granarna rullar så trögt att metallspån slits av och vid minst tre tillfällen har operatörer fått spån i ögonen. De som har dessa arbetsuppgifter har nu blivit tilldelade skyddsglasögon, men det är ingen permanent lösning".

Men även när granarna är välsmorda så är det ett väldigt belastande arbete för armar och skuldror, och därför begärde skyddsombudet "att man skulle mäta belastningen då man puttar eller drar granarna, vilket företaget vägrade genomföra".

Arbetsmiljöverket hade planerat ett besök på Scan den 27 januari, där båda 6:6a-anmälningarna skulle behandlas, men det ställdes in på grund av sjukdom.

Företagsbot på 20 000 för obesiktad bakgavellyft

Vid en inspektion i Stugun 2 juni 2010 kunde Arbetsmiljöverket konstatera att en bakgavellyft som var monterad på en Volvolastbil inte genomgått återkommande besiktning. Lastbilen brukas av Servicegruppen i Östersund Holding AB och bakgavelhissen användes trots att den inte var besiktad.

Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål i Östersund har nu utfärdat ett strafföreläggande med företagsbot på 20 000 kronor för brott mot arbetsmiljölagen. Bolaget har godkänt strafföreläggandet.

Truckförarutbildning förnyas

Från och med 1 januari finns nya riktlinjer beträffande kunskaper och färdigheter för truckförare, TLP 10. De nya riktlinjerna är ingen ny läroplan utan ska ses som en revidering av hittillsvarande TLP 2 (Truckläroplan 2).

Riktlinjer för truckförarens kunskaper och färdigheter, TLP 10, har tagits fram i samarbete mellan arbetsmarknadens parter, Transportfackens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd (TYA) och Maskinleverantörerna.

Det övergripande målet med riktlinjerna är att blivande truckförare ska tillägna sig grundläggande kunskaper och färdigheter för att materialhantering med truck ska kunna bedrivas med betryggande säkerhet för såväl förare som personal omkring, och på ett resurseffektivt sätt.

Målet är att öka säkerheten, minska personskadorna, förbättra effektiviteten och sänka kostnaderna.

TLP 10 består av två delar. Del 1 anger kunskaps- och färdighetsmål främst för dem som anordnar truckförarutbildning, och för de arbetsgivare som vill ha vägledning i valet av utbildning för sin personal. Del 2 innehåller en vägledning för hur målen kan uppnås och hur utbildning kan genomföras, samt en beskrivning av instruktörens roll.

TLP 10 skiljer sig på flera sätt från TLP 2. Där TLP 2 angav tidsåtgången för olika

utbildningar som minimitider har TLP 10 föreslagna utbildningstider baserade på utbildningsföretagens erfarenheter. TLP 10 lägger också större vikt vid att utbildningen utgår från elevernas förutsättningar.

Indelningen av truckar har också ändrats något. Tidigare fanns A, B och C. Nu har drag- och flaktruckar förts till en egen grupp: D.

En annan nyhet finns i övergången mellan olika utbildningssteg. Enligt TLP 2 kunde man inte kvalificera sig för ett intyg för en C-truck om man inte först genomgått en B-utbildning, nu behöver man inte ta den omvägen.

TLP 10 har även en del helt nya avsnitt, bland annat ett som tar upp truckaspekter utifrån Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete. Där betonas exempelvis att även den som utfärdar kör-tillstånd måste ha tillräcklig kompetens för att sköta sin uppgift på ett säkert sätt.

Andra nya avsnitt tar upp behovet av repetitionsutbildning, arbetsskador till följd av truckanvändning och truckinstruktörens roll.

TLP 10 innehåller också en sammanställning med korta beskrivningar av olycksförlopp som ska tjäna som underlag för diskussioner, och för reflexion.

Utbildning som har genomförts enligt TLP 2 är fortfarande giltig, men all ny utbildning ska följa de nya riktlinjerna. Även repetitionsutbildning (som bör ske vart femte år) ska genomföras enligt TLP 10.

Kraftig minskning av butiksrån 2010

För första gången på flera år så minskar antalet butiksrån. Minskningen var drygt 20 procent, enligt preliminär statistik från Brottsförebyggande rådet.

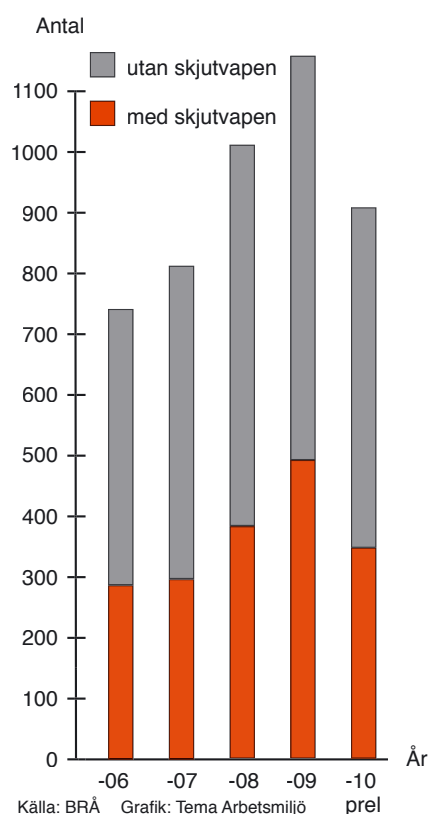
Antalet butiksrån ökade kraftigt i antal under åren 2006-2009. Det har lett till en rad aktiviteter från polis, fack och arbetsgivare. Och till riktade tillsynsinsatser från Arbetsmiljöverket.

Resultatet har blivit säkerhetsutbildningar, olika tekniska lösningar och, som det nu verkar, ett kraftigt minskande antal rån. Antalet butiksrån med skjutvapen minskade förra året med närmare 30 procent, från 490 till 346. Totala antalet butiksrån minskade med lite drygt 20 procent, från 1 154 rån 2009 till 905 rån 2010.

Bankrånen minskade under samma period med nästan 47 procent, från 77 till 41. Även här är det rån med skjutvapen som minskar mest, - 72 procent.

Taxirånen ökade i antal från 68 till 76, taxirån med skjutvapen ökade från 12 till 13.

Anmälda butiksrån 2006-2010

HL Display nekans extra ersättning för dyr advokat

I juli förra året friades HL Display Sundsvall AB helt från ansvar för en olycka.

Bolaget var ändå inte nöjt med domen. Tingsrätten var för snål då det gällde ersättning för rättegångskostnader ansåg man, och överklagade till hovrätten.

HL Display Sundsvall AB tillverkar plastprofiler – lister – som används vid exponering av varor i butiker. Processen är i korthet denna: Råvaran plastgranulat smälts ner i en extruder och pressas genom ett verktyg till en oändlig profil. Denna kyls ner i ett vattenbad och går sedan in i en dragmaskin – avdraget – och vidare till den så kallade stansen där profilen kapas till önskade längder.

En julidag 2007 krånglade processen, man fick ett listbrott. För att komma i gång igen skulle en 19-årig sommarvikarie mata in en profil i avdraget. Hennes arm drogs då in mellan maskinens styrrullar och skadades allvarligt.

Kammaråklagare Christer B Jarlås vid Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål, Rema, väckte talan om företagsbot mot HL Display, men Sundsvalls tingsrätt friade bolaget (Tema Arbetsmiljö nr 9/2010).

HL Display hade begärt ersättning för sina rättegångskostnader, totalt 224 900 kronor. I summan ingick ersättning till företagets juridiska ombud (90 timmar á 1 900 kronor, totalt 171 000 kronor), utlägg för resor och logi (18 306 kronor) och utlägg för ett expertvittne (35 594 kronor).

Tingsrätten ifrågasatte inte tidsåtgången men ansåg att timkostnaden för ombudet var alldeles för hög. Den översteg gällande timkostnadsnorm med 766 kronor, och det fanns inget skäl att frånga normen. Ombudsersättningen bestämdes därför till 102 060 kronor (90 timmar á 1 134 kronor). Utläggerna för resor och logi godtog tingsrätten, men i fråga om utlägget för expertvittnet konstaterade tingsrätten att det inte fanns någon som helst redogörelse för vad det avsåg. Därför bedömdes inte en högre ersättning än 15 000 kronor vara skälig.

Sammantaget beviljades HL Display ersättning av staten med 135 366 kronor för sina rättegångskostnader.

Den summan ansåg bolaget vara på tok för liten, och därför överklagades beslutet.

Försvararuppdrag vid arbetsmiljöbrott gäller ett mycket speciellt ämnesområde. Arbetsmiljöbrottsutredningar är dessutom ofta tekniskt komplicerade och omfattande förklarade bolaget.

Vidare framhöll man om sitt ombud att han biträder industriföretag samt bygg- och anläggningsföretag i arbetsmiljöfrågor och specifikt gällande frågor om arbetsmiljöbrott. Hans ”särskilda kännedom om och erfarenhet av rättsområdet kan förutsättas ha medfört att han inte behövt lägga ner lika lång tid på uppdraget som icke-speciellister måste göra för att uppnå motsvarande kvalitet på arbetet”, och därför är den högre timpenningen motiverad.

HL Display åberopade dessutom en referenslista för ombudet över tidigare uppdrag, och fakturor från expertvittnet.

Hovrätten för Nedre Norrland påpekar att skäligheten av en försvarares ersättningsanspråk måste generellt och särskilt vid en överprövning i högre instans bedömas med utgångspunkt i hans eller hennes arbetsredogörelse. En kostnadsräkning ska innehålla en arbetsredogörelse som är så utförlig att ersättningsanspråkets skälighet kan bedömas.

Men den kostnadsräkning HL Display presenterat ”saknar specificerade tidsangivelser och innehåller endast en uppräknig av olika arbetsmoment som utförts utan att några egentliga klagoräknande kommentarer finns angivna.”

”På grund av det knapphändiga underlaget är det svårt att göra någon som helst bedömning av vare sig den nedlagda arbetstiden eller densamma sedd i relation till den yrkade förhöjda timpenningen”, konstaterar hovrätten.

Några skäl att ändra tingsrättens beslut rörande ersättningen för expertvittnet finns inte anser hovrätten.

”Sammanfattningsvis ska kostnadsräkningens brister gå ut över bolaget som utformat densamma och enligt hovrätten kan den slutliga bedömningen inte bli annan än att överklagandet ska avslås.”

Hovrättens beslut har vunnit laga kraft.

Läs mer:

- Hovrätten för Nedre Norrland, mål nr Ö 892-10.

Anmälde inte olyckor – åkerier riskerar åtal

När det inträffat en olycka eller ett allvarligare tillbud ska det anmälas till Arbetsmiljöverket. Gör inte det kan man räkna med att själv bli anmäld – till åklagare. Det har två åkerier i Stockholmstrakten nyligen upptäckt.

Den 24 september 2010 inträffade en allvarlig arbetsolycka i samband med avlastning av timmer från en timmerbil. Arbetsgivaren, Stefan Anderssons Åkeri i Örsundsbro, anmälde inte händelsen till Arbetsmiljöverket.

Några veckor senare, den 5 oktober, körde en av Tysslinge Åkeri AB:s lastbilar in i broräcket på Vårbybron söder om Stockholm. Arbetsmiljöverket fick kännedom om olyckan i samband med en inspektion av företaget en dryg månad senare, och först dagen efter inspektionen anmäldes olyckan.

Inspektören noterade att ”Olyckan var mycket allvarlig och hade kunnat sluta med en katastrof. Lastbilen låg i mitt eller i den högra filen och mitt på bron styr bilen rakt in i broräcket. Orsak till olyckan är ännu okänd, men trolig orsak är en däckexplosion på bilens vänstra framdäck”.

I företagets skriftliga rutiner fanns det inget om att ett allvarligt tillbud eller olycka ska anmälas till Arbetsmiljöverket. Det är för övrigt en vanlig brist på åkerier visade verkets tillsynsprojekt Åkeri 2010, där distrikten i Stockholm, Örebro och Linköping deltog.

Båda åkerierna har nu anmälts till åklagare, och beträffande Stefan Anderssons Åkeri har en förundersökning redan inletts.

Kontakta redaktionen!

- Har du synpunkter på innehållet? Frågor, tips eller önskemål? Hör då av dig till redaktionen. Enklast genom e-post, eller telefon.
- Svårt att få tag i domar och annat material som det refereras till i nyhetsbrevets texter? Hör av dig så hjälper vi till.
- Har du frågor som rör arbetsmiljö, din egen eller andras? Vi hjälper till att finna svar och lösningar efter bästa förmåga.
- Saknar du något nummer av nyhetsbrevet, eller behöver du fler ex av någon utgåva? Kontakta redaktionen!

Redaktör och ansvarig utgivare:
Hans Olof Wiklund
Medarbetare: Per Turesson
Prenumeration: Helår, 14 nr,
kostar 2 900:- + moms (3 074:-)
PlusGiro: 31 12 35-6. Bankgiro: 213-3742

Nr 1/2011 30 januari

Tema Arbetsmiljö

© Tema Arbetsmiljö. Citera gärna, men ange källan.
www.temaarbetsmiljo.se

Tema Arbetsmiljö produceras, trycks och ges ut av Tema Arbetsmiljö AB.
Adress: Skolvägen 1, 642 34 Flen
Telefon: 070 - 581 79 81
Fax: 0157 - 105 44
e-post: temanyhetsbrev@telia.com